

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.
Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.
Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

http://www.eltemps.cat

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.
subscriptions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.
Editor: Eliseu Climent.

Director general: Vicent Sanchis.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau.

Redacció de València: Víctor Maceda i Violeta Tena.

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Ana Vanesa Prieto (*maquetació i gràfics*).

Rubriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora, Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala, Toni Canyís, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador Cot, Martí Domínguez, Jaume Fàbrega, Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S. Jardí, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas, Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger Palà, Marta Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba, Ferran Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon Tremosa, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronot (*Moscú*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt (*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Míriam Díez (*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla (*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas (*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C. Serra (*Berlín*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*), Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés, Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent, Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez, David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupí, Josep Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M. Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon, Lluç Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca Juan, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Agència Efe, Tina Bagué, Fer, José Luis Iniesta, Salvador Llosà, Toni Payà, Jordi Play i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.: 932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Rotimpres.

Aiguaviva (Gironès).

Dipòsit legal: V-853-1984.

La caiguda del sistema

La victòria de Rita Barberà en les municipals de juliol del 1991 i el primer revés que va patir el PSPV-PSOE en aquelles primeres eleccions va marcar el final d'una etapa poc o molt grisa i el començament d'un calvari. Quan Eduardo Zaplana accedeix a la presidència de la Generalitat Valenciana quatre anys més tard, la tendència es confirma i es consolida. El Partit Popular es converteix en l'opció hegemònica en totes les administracions i instaura una pràctica política diferent i un model de país que desperta adhesions entusiastes immediates. Els dirigents populars arriben al poder escampant una fe cega en el creixement desbocat de l'economia –de l'economia especulativa, s'entén– i proclamant una “valenciana” desacomplexada, falsa i contraproductiva, però terriblement aparent i eficaç.

Descartats els socialistes, que començaran una travessia lentíssima i agònica pel desert de l'oposició residual, els populars valencians perpetren tota mena d'excessos amb una contundència demolidora. Seran ells els qui imposaran el model de societat valenciana que clou el segle XX i enceta el XXI. Una societat en què l'agricultura esdevé un destorb i agonitza, en què la reindustrialització encara es fa més arbitrària i desordenada, i en què es premia l'especulació urbanística més embogida. Tot està per vendre i tot és possible. Una pràctica que comporta també un rosari igualment estès de comissions il·legals. Aquesta falta d'ètica tan descarada es cobreix amb la convocatòria d'*eventos* que presumptament converteixen el País Valencià en l'enveja del món desenvolupat i amb la construcció d'enormes torres d'ivori buides i corcades. Aquesta darrera estratègia no és més que la continuació de la que ja havien emprès abans les administracions del PSPV-PSOE, però caricaturitzada fins al deliri. Són els anys de l'ambaixada permanent de Julio Iglesias –ben pagat en paradisos fiscals– i de la construcció i deconstrucció de pistes efímeres en el circuit internacional de Fórmula 1.

Tot aquest paradís de cartó va començar a trontollar i a caure fins i tot abans de l'esclat oficial de la crisi. El dèficit públic de la Generalitat Valenciana s'ha fet insuportable, el seu deute val menys que el fem i les precarietats extremes de tresoreria han destruït milers de proveïdors. El somni del PP ha acabat en malson. El govern valencià ha quedat, de fet, intervingut per l'estat. Pel camí, la mala gestió pública ha ensorrat tot el sistema financer. Per acabar més grotescament encara la funció, les joies de la corona, els símbols del gran temple del PP –Terra Mítica, la Ciutat de la Llum o la Ciutat de les Arts i les Ciències–, se salden ara a preu de riure.

Als nostres lectors

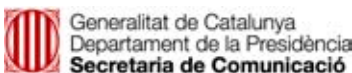

Les joies venudes

Durant molts anys van ser l'aparador d'una política megalòmana. Des de la magna talaia de la supèrbia més desbocada, es van concebre i es van perpetrar Terra Mítica, la Ciutat de la Llum, la Ciutat de les Arts i les Ciències o l'aeroport de Castelló. Amb diners públics o amb pressions sobre entitats de crèdit ara en fallida. Passada la febrada, tot es salda i tot es ven. A quatre xavos i per misericòrdia. Un reportatge de Víctor Maceda repassa aquest viatge des de l'opulència fins a la misèria. També en aquest número Gemma Aguilera

entrevista Joan B. Culla, que acaba de publicar el llibre *Esquerra Republicana de Catalunya. Una història política*. Segons l'autor, Esquerra pot tornar als orígens i recuperar el liderat polític del país.

Amb el suport:

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.